

SÜRYANİLER DE GİDİYOR.

Özellikle son yıllarda artan baskılar sonucu kiliselerini, evlerini, toprak ve köylerini terk eden Süryanilerin çoğu, Batı Avrupa ülkelerini tercih ediyor. Buralara ulaşmaya gücü yetmeyen Süryaniler ise en fazla Diyarbakır'la kadar geliyor, burada ekonomik durumunu biraz düzelttikten sonra ise İstanbul yollarına düşüyor.

Evrensel, 4 temmuz 1995

IRKÇI VE MİLLİYETÇİ POLİTİKALARIN BİR SONUCU: SAVAŞ

Doğrudan ırkçılık örneklerinden başka, süregelen savaşın sonuçlarını gözler önüne seren, on yılı aşkın bir süredir her gün gazetelere yansıyan haberlerden birkaçı:

MGK RAPORU: SAVAŞIN MALİYETİ 5,5 KATRİLYON
Ölen 3 bin 330 kişi "Devletçe tespit edilen PKK yandaşı"

Milli Güvenlik Siyaseti Başkanlığı'nın Milli Güvenlik Kurulu'na sunduğu ve basına da yansıyan "Kürt Sorunu" isimli kapsamlı raporda, 10 yıllık savaşın "devlet cephesi"nden bilançosu çıkarıldı. (...) Raporda, "15 Ağustos 1984-10 Ağustos 1994 tarihleri arasında, başta Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da olmak üzere, her ne suretle olursa olsun, yıkılan, yakılan, harabe haline gelen ve getirilen başta il, ilçe ve köyler olmak üzere milli mali kayıp **4.2 katrilyon** Türk lirası olarak ifade edilmektedir," deniliyor. (...) Bilançoda, gerillalar hariç, toplam **11 bin 750** kişinin savaşta öldüğü belirtildi. Aynı raporda PKK'nin kayıpları ise toplam 9 bin 773 olarak kaydediliyor. Ancak bu rakamın 6 bin 443'ü "PKK militanı", geriye kalan 3 bin 330'un "devletçe tespit edilen PKK yandaşı" olduğu belirtiliyor.

Özgür Ülke, 20 Ağustos 1994

TUNCELİ GERÇEĞİ-ÇEVRESİ DAĞ, İÇİ DERT

Kentteki operasyonlarda günahsız insanlar da büyük zarar görüyor (Fatih Altaylı)

Bizim geldiğimiz gün Tunceli 'nin dış mahallelerinde tim bir operasyon yapılmıştı. Nasıl yapıldığını hemen nakledeyim. Gece 6 PKK'lı terörist gelmiş ve bir evi işgal etmişler, ev halkını da rehin almışlar. (...) Önce teslim ol çağrısı, sonra ateş ve PKK'lıların bulunduğu ev lav silahlarıyla yakılarak operasyon tamamlanmış. Beşi tamamen kömürleşmiş altı ceset çıkarılmış ama operasyon burada tamamlanmamış. Hemen ardından dozerlerle bütün mahalle yerle bir edilmiş. Olay yerine yüz metre uzaklıktaki bir başka ev de tamamen yakılmış. Şöyle bir örnek verirsem daha iyi anlarsınız diye düşünüyorum: Mesela İstanbul'da bir hücre ev operasyonundan sonra İstanbul polisinin bütün apartmanı yıktığını, mahallenin geri kalan bölümünü de yaktığını düşünün. Tunceli'de yapılan pek farklı değil. Bu mahallenin PKK ile bağlantılı bir yer olduğunu sakın ola ki düşünmeyin. Olayla ilgisi olmadığı halde yakılan ede 80 yaşında bir dede oturuyor. Köyden zorunlu göçle gelmiş ve köyden getirdiği 15 kat yün yatak ve 16 kat yorgan, yorganların arasında sakladığı paraları, hepsi yanmış. (...) Yerle bir olan bir başka evden feryatlar yükseliyor. Genç bir kadın, yanında 5 çocuğuyla yangından kalan eşyalarını toplarken, bir yandan da ağıt yakıyor."

Hürriyet, 2 Ağustos 1995

ARKADAŞIMA DOKUNMA, HERKESİN

İrkçılık ve milliyetçiliğin resmi politika ve uygulamalardan ve insanların bilinçlerinden yok edilmesi, süregelen savaş koşullarının barışa dönüştürülmesi, gözaltında kayıplar, yargısız infazlar gibi insan hakları ihlallerine son verilmesi talebini benimseyen herkesin sözüdür, "ARKADAŞIMA DOKUNMA!"

Hazırlayanlar: Ayşe Günaysu•Beril Eyüboğlu•Esra Koç•Filiz Karakuş•Filiz Koçali•Gönül Morgül•Gülğün Efendioğlu•Nadire Mater•Nuran Ağan•Sonat Zelyüt•Yelda

PENCERE YAYINLARI- Salkımsöğüt Sk. 2/4 Cağaloğlu-İST.

Fiyatı - 5.000 TL.

**ARKADAŞIMA
DOKUNMA!**

Böyle kuruldu Kürt ellerinde darağaçları. 50'lerde, 60'larda, 70'lerde böyle sürdü gitti jandarma dayığı, kurşuna dizildi sırt hamalları sorgusuz, sualsiz, yargısız.

Ve böyle gelindi 1980'lere. Giderek daha çok sayıda Kürt dağa çıkmaya, askere giden gençlerin tabutları dönmeye başladı memleketlerine." (Ayşe Günaysu, Barış Dergisi)

ARKADAŞIMA DOKUNMA MESAJLARI: BARIŞ ÇAĞRISI

Arkadaşıma Dokunma kampanyasına katılanlar süregelen savaş durumuna karşı seslerini yükselttiler:

BİR TEK İNSANIN ÖLDÜRÜLMESİ BİLE BİZE ACI VERMELİ. 1992 YILI BOYUNCA ÖLEN 3 BİN 758 İNSANIN HER BİRİ UMUTLARIYLA, SEVGİLERİYLE, SEVENLERİYLE BİZDEN BİRİYDİLER. ONLARIN YAŞAM HAKKI SAVAŞTA ELLERİNDEN ALINDI.

ÜÇ KÜÇÜK KÜRT ÇOCUĞU SOKAKTA OYNARKEN ZAMANIN NASIL GEÇTİĞİNİ FARKETMEDİLER. OYSA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI BAŞLAMİŞTI. PANZERDEN TARANDILAR. BONCUK KARA GÖZLÜ 3.5 YAŞINDAKİ OĞLAN ÖLDÜ.

3 BİN 758'DEN BİRİYDİ.

UZUN BOYLU DALGALI SAÇLI GERİLLA KIZ ÇATIŞMADA VURULDU, ÖLDÜ, ÖLÜ ELE GEÇİRİLDİ. ANASI GİZLİ GİZLİ AĞLADI.

3 BİN 758'DEN BİRİYDİ O.

ASKERDİ. KURADA GÜNEYDOĞU ÇIKINCA İÇİ ÜRPERDİ. GİTTİ. VURULDU.

3 BİN 758'DEN BİRİYDİ O.

OĞULLARIMIZIN ASKERE GİDİP ÖLDÜRMEK ZORUNDA BIRAKILMALARINI YA DA ÖLMELERİNİ - ÖLÜ ELE GEÇİRİLMELERİNİ- İSTEMİYORUM. TÜRK VE KÜRT ANALARIN AĞLAMAMASI İÇİN SAVAŞA SON.

SONAT ZELYÜT

CEREN BEŞ YAŞINDA. KUAFÖRDE ANNESİNİ BEKLERKEN BİR YANDAN DA KADINLARIN KONUŞMALARINI DİNLİYORDU. KADINLAR ÖLEN ASKERLERİN ANNELERİNİN NASIL AĞLADIKLARINI ANLATIYORDU. CEREN ANNESİNE DÖNÜP

ANNECİĞİM PEKİ ÖLEN TERÖRİSTLERİN ANNELERİ AĞLAMİYOR MU? DİYE SORDU. KUAFÖRDEKİ BÜTÜN KADINLAR AĞLADI.

NAZMİYE GÜÇLÜ

OĞLUM 11 YAŞINDA. ASKERLİK ÇAĞINDA DEĞİL HENÜZ. AMA SAVAŞA HAYIR DİYE BAĞIRIRKEN, YARIN KENDİ OĞLUMU BİR SAVAŞIN ORTASINA, ASKERE YOLLAYIP KAYBETMEK İSTEMİYORUM. ONUN VE TÜM ÇOCUKLARIN HİÇBİR NEDENLE, HELE SAVAŞIN HİÇBİR TARAFI DEĞİLLERKEN, SAVAŞ NEDENİYLE ÖLMELERİNİ İSTEMİYORUM. BUGÜN ASKERE GİTTİĞİ İÇİN SAVAŞMAK ZORUNDA KALAN VE YİTİP GİDEN OĞULLARINA AĞLAYAN ANNELERE, YARIN BEN DE KATILMAK İSTEMİYORUM! OĞLUM, KIZIM VE DİĞERLERİ, SİZLERE DOKUNULMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ. EMİNİM SİZ DE VERMEYECEKSİNİZ.

GÖNÜL MORGÜL

BAŞKALARININ İRKÇILIĞINA KARŞI ÇIKMAK HER ZAMAN DAHA KOLAY.

Schindler'in Listesi filmi sinemalarda gösterilirken, ara verildiği sırada izleyenlere "Arkadaşıma Dokunma" rozeti takmak isteyip istemediklerini sorup, bu sözle ne demek istediğimizi anlattığımızda, birçok kişiden "Türkiye'de ırkçılık mı var?" tepkisini almıştık.

47 etnik grubun yaşadığı ama en çok satanlar arasında yer alan bir gazetenin, Hürriyet'in logosunun altında "Türkiye Türklerindir" yazısının yer aldığı, azınlık okullarının kapısında "Ne mutlu Türküm diyene" tabelasının asılı olduğu, okullarda çocuklara her sabah "Türküm, doğruyum, çalışkanım, varlığım Türk varlığına armağan olsun" andının 71 yıldır bir ağızdan okutulduğu bir ülkede bunun gibi her adımda rastlanan ırkçılık örneklerinden habersiz yaşayan insanlarımıza şaşırmadık.

Çünkü başkasının ırkçılığını görmek ve lanetlemek daha kolaydır. Çünkü resmi tarih, resmi ideoloji, resmi söylem insanları öyle koşullandırır ki, her gün

yaşananlar sorgulanmaz, nadiren gazete sayfalarına yansıyan olaylar ve tespitler ya okumaya değer görülmez ya da belleklerde yer etmeden okunur, geçer. Bu tür gazete haberlerinden ya da dergilerde yer alan yazılardan sadece birkaçına özetleyerek bir göz atalım.

TÜRKİYE'DE İRKÇILIK VAR MI, BİR BAKALIM:

AYKIRI ADLAR AYIKLANDI- Bakanın reddetmesine rağmen, nüfus müdürlüklerine liste gönderildi.

İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nun "sakıncalı isimler" listesinin olmadığını belirtmesine karşın İçişleri Bakanlığınca il ve ilçe nüfus müdürlüklerine çeşitli tarihlerde gönderilen yazılarda, "Türk çocuklarına verilmesi uygun bulunmayan" isimler listesi olduğu ortaya çıktı. "Milli kültürümüze, ahlak kurallarına, örf ve adetlerimize uygun düşmediği" gerekçesiyle yasaklanan isimler konusunda Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu'nun da "olur"u alındı.

Genelgede şöyle deniliyor: "Nüfus idareleri ve konsolosluklar konulacak ismin kanuna uygun olmadığını görürlerse ana-babayı uyarmaları görevleri icabıdır. İkaza rağmen ana veya baba çocuğa aynı ismin konulmasında ısrar ederlerse bu takdirde nüfus idaresi doğum tutanağını gösterilen isimle tutacak ve çocuk aile kütüğüne tescil edildikten sonra yönetmeliğin 77. maddesinde belirtildiği şekilde dava açılmasını sağlamak üzere, durum Cumhuriyet Savcılığı'na intikal ettirilecektir."

Sakıncalı görülen adlardan bazıları ve sakıncalı olma gerekçeleri şöyle:

Rojda: Elimizdeki kaynaklarda böyle bir isme rastlanmamıştır. Türkçe'de "r" sesi ile kelime başlamaz. Anlamı bilinmediğine ve İran asıllı olabileceğine göre, ad olarak kullanımı da uygun değildir.

Böyle kuruldu Kürt ellerinde darağaçları. 50'lerde, 60'larda, 70'lerde böyle sürdü gitti jandarma dayağı, kurşuna dizildi sırt hamalları sorgusuz, sualsiz, yargısız.

Ve böyle gelindi 1980'lere. Giderek daha çok sayıda Kürt dağa çıkmaya, askere giden gençlerin tabutları dönmeye başladı memleketlerine." (Ayşe Günaysu, Barış Dergisi)

ARKADAŞIMA DOKUNMA MESAJLARI: BARIŞ ÇAĞRISI

Arkadaşıma Dokunma kampanyasına katılanlar süregelen savaş durumuna karşı seslerini yükselttiler:

BİR TEK İNSANIN ÖLDÜRÜLMESİ BİLE BİZE ACI VERMELİ. 1992 YILI BOYUNCA ÖLEN 3 BİN 758 İNSANIN HER BİRİ UMUTLARIYLA, SEVGİLERİYLE, SEVENLERİYLE BİZDEN BİRİYDİLER. ONLARIN YAŞAM HAKKI SAVAŞTA ELLERİNDEN ALINDI.

ÜÇ KÜÇÜK KÜRT ÇOCUĞU SOKAKTA OYNARKEN ZAMANIN NASIL GEÇTİĞİNİ FARKETMEDİLER. OYSA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI BAŞLAMIŞTI. PANZERDEN TARANDILAR. BONCUK KARA GÖZLÜ 3.5 YAŞINDAKİ OĞLAN ÖLDÜ.

3 BİN 758'DEN BİRİYDİ.

UZUN BOYLU DALGALI SAÇLI GERİLLA KIZ ÇATIŞMADA VURULDU, ÖLDÜ, ÖLÜ ELE GEÇİRİLDİ. ANASI GİZLİ GİZLİ AĞLADI.

3 BİN 758'DEN BİRİYDİ O.

ASKERDİ. KURADA GÜNEYDOĞU ÇIKINCA İÇİ ÜRPERDİ. GİTTİ. VURULDU.

3 BİN 758'DEN BİRİYDİ O.

OĞULLARIMIZIN ASKERE GİDİP ÖLDÜRMEK ZORUNDA BIRAKILMALARINI YA DA ÖLMELERİNİ - ÖLÜ ELE GEÇİRİLMELERİNİ- İSTEMİYORUM. TÜRK VE KÜRT ANALARIN AĞLAMAMASI İÇİN SAVAŞA SON.

SONAT ZELYÜT

CEREN BEŞ YAŞINDA. KUAFÖRDE ANNESİNİ BEKLERKEN BİR YANDAN DA KADINLARIN KONUŞMALARINI DİNLİYORDU. KADINLAR ÖLEN ASKERLERİN ANNELERİNİN NASIL AĞLADIKLARINI ANLATIYORDU. CEREN ANNESİNE DÖNÜP

ANNECİĞİM PEKİ ÖLEN TERÖRİSTLERİN ANNELERİ AĞLAMİYOR MU? DİYE SORDU. KUAFÖRDEKİ BÜTÜN KADINLAR AĞLADI.

NAZMİYE GÜÇLÜ

OĞLUM 11 YAŞINDA. ASKERLİK ÇAĞINDA DEĞİL HENÜZ. AMA SAVAŞA HAYIR DİYE BAĞIRIRKEN, YARIN KENDİ OĞLUMU BİR SAVAŞIN ORTASINA, ASKERE YOLLAYIP KAYBETMEK İSTEMİYORUM. ONUN VE TÜM ÇOCUKLARIN HİÇBİR NEDENLE, HELE SAVAŞIN HİÇBİR TARAFI DEĞİLLERKEN, SAVAŞ NEDENİYLE ÖLMELERİNİ İSTEMİYORUM. BUGÜN ASKERE GİTTİĞİ İÇİN SAVAŞMAK ZORUNDA KALAN VE YİTİP GİDEN OĞULLARINA AĞLAYAN ANNELERE, YARIN BEN DE KATILMAK İSTEMİYORUM! OĞLUM, KIZIM VE DİĞERLERİ, SİZLERE DOKUNULMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ. EMİNİM SİZ DE VERMEYECEKSİNİZ.

GÖNÜL MORGÜL

BAŞKALARININ IRKÇILIĞINA KARŞI ÇIKMAK HER ZAMAN DAHA KOLAY.

Schindler'in Listesi filmi sinemalarda gösterilirken, ara verildiği sırada izleyenlere "Arkadaşıma Dokunma" rozeti takmak isteyip istemediklerini sorup, bu sözle ne demek istediğimizi anlattığımızda, birçok kişiden "Türkiye'de ırkçılık mı var?" tepkisini almıştık.

47 etnik grubun yaşadığı ama en çok satanlar arasında yer alan bir gazetenin, Hürriyet'in logosunun altında "Türkiye Türklerindir" yazısının yer aldığı, azınlık okullarının kapısında "Ne mutlu Türküm diyene" tabelasının asılı olduğu, okullarda çocuklara her sabah "Türküm, doğruyum, çalışkanım, varlığım Türk varlığına armağan olsun" andının 71 yıldır bir ağızdan okutulduğu bir ülkede bunun gibi her adımda rastlanan ırkçılık örneklerinden habersiz yaşayan insanlarımıza şaşırmadık.

Çünkü başkasının ırkçılığını görmek ve lanetlemek daha kolaydır. Çünkü resmi tarih, resmi ideoloji, resmi söylem insanları öyle koşullandırır ki, her gün

yaşananlar sorgulanmaz, nadiren gazete sayfalarına yansıyan olaylar ve tespitler ya okumaya değer görülmez ya da belleklerde yer etmeden okunur, geçer. Bu tür gazete haberlerinden ya da dergilerde yer alan yazılardan sadece birkaçına özetleyerek bir göz atalım.

TÜRKİYE'DE IRKÇILIK VAR MI, BİR BAKALIM:

AYKIRI ADLAR AYIKLANDI- Bakanın reddetmesine rağmen, nüfus müdürlüklerine liste gönderildi.

İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nun "sakıncalı isimler" listesinin olmadığını belirtmesine karşın İçişleri Bakanlığınca il ve ilçe nüfus müdürlüklerine çeşitli tarihlerde gönderilen yazılarda, "Türk çocuklarına verilmesi uygun bulunmayan" isimler listesi olduğu ortaya çıktı. "Milli kültürümüze, ahlak kurallarına, örf ve adetlerimize uygun düşmediği" gerekçesiyle yasaklanan isimler konusunda Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu'nun da "olur"u alındı.

Genelgede şöyle deniliyor: "Nüfus idareleri ve konsolosluklar konulacak ismin kanuna uygun olmadığını görürlerse ana-babayı uyarmaları görevleri icabıdır. İkaza rağmen ana veya baba çocuğa aynı ismin konulmasında ısrar ederlerse bu takdirde nüfus idaresi doğum tutanağını gösterilen isimle tutacak ve çocuk aile kütüğüne tescil edildikten sonra yönetmeliğin 77. maddesinde belirtildiği şekilde dava açılmasını sağlamak üzere, durum Cumhuriyet Savcılığı'na intikal ettirilecektir."

Sakıncalı görülen adlardan bazıları ve sakıncalı olma gerekçeleri şöyle:

Rojda: Elimizdeki kaynaklarda böyle bir isme rastlanmamıştır. Türkçe'de "r" sesi ile kelime başlamaz. Anlamı bilinmediğine ve İran asıllı olabileceğine göre, ad olarak kullanımı da uygun değildir.

Mach meine kumpel nicht an!

Ingeroçıs mi tıbçır!

Don't touch my friend!

Têkili hewalên min nebû!

Touche pas a mon pote!

Lı lokat bu havraydi!

Gzamsineşkimis mot nanje

Sia naquostiyn
hum mia diy!

Non toccare la mia/o amica

Ala tönı mun kaveriani!

Min aggizis ton filo ke tin fili mu!

Velat: Yabancı kökenli bir kelimedir ve "yurt, ülke" anlamındadır. Yabancı bir dilden alınan bu kelimenin Türk çocuklarına ad olarak verilmesi uygun değildir.

Yekbun, Zozan, Ardıl, Rorint: Bu isimlerin özellikle Doğu ve Güneydoğu illerinde çocuklara ad olarak konulduğu bilinmektedir. Türk kültürü, milli gelenek, örf ve adetlere uygun düşmemektedir.

12 Kasım 1990, Güneş

KİM GÖRMÜŞ ÇİNGENEDEN ZARAR?

Yasalarla da pekiştirilen ayrımcılığa karşı ses veriyor Çingeneler.

1934'te çıkarılan İskan Yasası'nın iskan edilemezler ile ilişkin maddesi devletin de Çingenelere "imalı" bakışının bir göstergesi. Türk kültürüne bağlı olmayanlar, anarşistler, casuslar, memleket dışına çıkarılmış olanlarla birlikte göçebe Çingeneler de Türkiye'ye kabul edilemezlerin arasında yer alıyor bu maddede.

Çingene mahallelerinde yol, su yok, elektrikleri sık sık kesiliyor. İş yok. Çingenelere iş veren tek fabrika, çeltik üzerine çalışıyor. Çingeneler gece vardiyasının işçileri. Servise alınmıyorlar, düşük ücretle çalıştırılıyorlar.

Cumhuriyet, 24 Ocak 1993

BAKANLIKTAN ERMENİ OKULLARINA BASKI

Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul'daki Ermeni okullarına yeniden baskı yapmaya başladı. Bakanlık, 1994-95 ders yılı başında kendi bünyesinde oluşturduğu Azınlık Okulları Bölümü Ermeni okullarını gerekli gereksiz müfettiş denetimine tabi tutuyor. Ocak ayı içinde Ermeni okullarının Ermeni müdürleri ve Türk müdür yardımcılarını yapılan bir toplantıda da Türk müdür yardımcılara, "Milli görüşün sahibi sizsiniz. Bu okullarda olup biteni takip etmek ve bizlere haber vermek sizin göreviniz. Olup bitenleri bize bildirirseniz size müteşekkîr oluruz. Aksi halde güle güle deriz."

Cumhuriyet, 1 Mart 1993

TÜRKİYE'DE RUMLAR SİSTEMLİ BİÇİMDE YOK EDİLİYOR

Helsinki Watch'un raporuna göre İstanbul Rumlarının sayısı 120 binden 2 bin 500'e düştü.

Cumhuriyet, 1 Nisan 1992

"BARIŞ VAHASI" (NEVE ŞALOM) KATLİAMININ YILDÖNÜMÜ

Neve Şalom Sinagogu 9 yıl önce Musevilerin kutsal saydıkları bir cumartesi günü bombalandı.

Türkiye'de yaşayan Yahudilerin can ve mal güvenliğini tartışılır kılan yakın tarihteki bazı olaylar:

- 1 Mart 1992 Pazar günü yine Neve Şalom bombalı saldırıya hedef oldu. Saldırganın Türk uyruklu, Hizbullahçı olduğu açıklandı.

- Adana Beş Ocak ilkokulu din dersi öğretmeni Rifat Tunç camide dağıtılan Yahudi aleyhtarı bildiriye okula getirerek öğrencilerine dağıttı ve hakkında soruşturma bile açılmadı. (11.6.1993)

- 1993 Mayıs'ında 500. Yıl Vakfı Başkanı Jak Kamhi'ye suikast girişiminde bulunuldu.

- 1994'ün ilk aylarında Ermeni ve Yahudilere ait firmaların listesi "kimliği belirsiz kişilerce" faks olarak, bunlardan alışveriş edilmemesi istendi.

- Ulus'taki Musevi mezarlığı Nisan 1994'te tahrip edildi.

- 1995 Haziran'ında Ankara Musevi Cemaati lideri Prof. Yuda Yürüm'e suikast girişiminde bulunuldu.

Yelda, Söz, 9 Eylül 1995

ARKADAŞIMA
DOKUNMA!

ARKADAŞIMA
DOKUNMA!

Mach meine kumpel nicht an!

Ingeroçis mi tıbçır!

Don't touch my friend!

Têkili hewalên min nebin!

Touche pas a mon pote!

Lı lokat bu havraydi!

Gyamsineçhimis mo' nanje

Sia naquostıyn
hum mia diy!

Non toccare la mia/o amica

Ala tönı mun kaveriani!

Min aggizis ton filo ke tin fili mu!

Mach meine kumpel nicht an!

Ingeroçis mi tıbçır!

Don't touch my friend!

Têkili hewalên min nebin!

Touche pas a mon pote!

Lı lokat bu havraydi!

Gyamsineçhimis mo' nanje

Sia naquostıyn
hum mia diy!

Non toccare la mia/o amica

Ala tönı mun kaveriani!

Min aggizis ton filo ke tin fili mu!